

Z českých vlastí

Úmrtí. — V Libáni zemřel v těchto dnech soukromník a zaslužilý vlastenec český p. Antonín Petrtýl, známý autor populární písně amerických Čechů "Ó, milá vlasti, ty vzdálená..." Zesnulý pocházel z Hystřice u Libáně, kde zanechal mu jeho rodiče hospodářství. Jelikož se mu zde však nedařilo, prodal r. 1868 hospodářství a odebral se s chotí a 9 dítkami do Ameriky, a tam, zakoupiv kus pralesa, usilovnou prací proměnil jev u úrodná pole a založil si tak novou existenci. V životě Čechů amerických hrál vždy důležitou úlohu jako organizátor a činovník spolkový. Započal svoji dítky, vrátil se s výpravou amerických Čechů do Nár. divadla r. 1885 do své staré vlasti jako praporečník výpravy a zůstal v Čechách trvale. Najal si nejprve hostinec v Jičíně, později uchytil se na odpočinek do Libáně. Právě na cestě přes moře složil Petrtýl na melodii amerického pochodu text k písni, která se pak rychle rozšířila a která vždy bude vzpomínkou na tohoto starého vlastence, muže vzácné, ryzí povahy. V Nár. divadle dosud chováji prapor, který zesnulý tehdy jako dar amerických Čechů odevzdal se slovy, jímajícími k slzám.

Frýdečtí Němci proti sokolskému "vpádu". — Z Mor. Ostravy. (Původní zpráva.) Sokolská župa moravsko-slezská uspořádala v neděli u příležitosti výstavy v Dobré sokolský den. Z Frýdku chtěli Sok. jíti v průvodu do Dobré. Zažádali proto frýdečtí magistrát o povolení průvodu. Zákaz předsednictvu župy dodán nebyl — a proto u nádraží seřadili se Sokolové a šli pochodem do Frýdku. Ale frýdečtí policajti šli jim stře a velitel jich doručoval Sokolům — zákaz z ohledu "na veřejný pořádek." Náčelník zavčel i hned "rozhod" — a Sokolové v hloučcích přes protesty policajtu přešli do města. Nad tímto "vpádem" strašně se rozlítil starosta města Pavlík a přivolal policajty na pomoc četníky, kteří na náměstí s policajty jali se Sokoly rozháněti. Sokolové přes to dostali se do města. Na zpáteční cestě k nádraží zase počínala si policie neobyčejně hrubě — a Sokolové starostovi Pavlíkovi i policijci provolali za to bouřlivě "hanba!" a za zpěvu "Hej, Slované!" šli k nádraží, odkudž po evařské silnici do Dobré. Provokativní zakročení Němců ve Frýdku, kterýž se čtyř pětín jest český, vyvolalo v obyvatelstvu českém vzrušení — a zajisté vzpruží celý český okres frýdečtý k novému boji se zpupnou hrstkou frýdečtých otrodileh.

Holandské krásky v Praze. — Jak známo, uspořádá dámský odbor Ústřed. Matice Školské v Praze v sálech žofinských ve dnech 5., 6. a 7. listopadu velký bazar úplně podle vzoru trhu Haarlemského v Holandsku. Bazar bude spojen s významnými a originálními slavnostmi. Jak se dovídáme, zavítají na trh holandské dámy, aby se přesvědčily, zda naše Češky vystihly ráz trhu holandského anebo zda jej dokonce nedokonalily, poněvadž pověst o dovednosti českých dam jest světově známá. Rozumí se samo sebou, že přáteli přátelé Ústřed. Matice Školské nedají si ujíti příležitost, aby na trhu nakoupili zboží, které zejména v době předvánoční a mikulášské přijde velmi vhod, a také, aby uvítali spanilé Holandsanky, i ty, které přijdou z Holandska, i ty, které jsou křtiny Vitavou.

Vážený host. — Na své cestě Evropou zavítá také do Prahy vážený osvětlový pracovník mezi československými čestnými intelektuálními muži dr. Booker T. Washington a bude přednáskati o vzdělání černých plemen v Americe v "Křesťanském spikru mladíků v Čechách" v Soukromé ulici č. 15. Mluvit bude sice anglicky, ale řekne jako každý přednáskatelský dočasný.

Smrt českého legionáře. — Dne 24. října zemřel v Masearu v departementu oranžovém v Alžírsku voják státní služby francouzské Vladimír Jakoubek, příslušník do Vysoké u. l. v okrese pardubickém. Tak skončil dobrodružnou

pouť Zletý Čech, dobrý fidesník, trahák, a milý dobrý člověk. Neoklidná jeho povaha nedala mu pobýti dlouho na místě. Prošel celé Rakousko, Německo, Francii a Belgie. Z Hamburku, Brém a Amsterdamu chtěl jíti do Ameriky, ale nemoha dostati na žádné lodi práci, dal se do Francie, kde vstoupil do cizinecké legie a tak dostal se do Afriky. Z legie dvakrát uprchl, až po druhé podařilo se mu uniknouti italskou lodí do Italie. Z Italie vrátil se do své domoviny. Za války rusko-japonské chtěl jíti na bojiště, ale po dvakrát byl od hranic vráčen. Rozběhl se tedy do Ženevy, odtud zaskočil do Italie a pak vrátil se do Čech, aby si vyzvedl podíl po rodičích a společal shlédnout bojiště mandžurské. Ale opět se ocitl v cizinecké legii, kde konečně, vzdálen vlasti, našel předčasný hrob.

Krádež v bytě. — Do bytu si Milady Kvícalové, učitelky na Smíchově v Korunní třídě č. 914, vloupal se dne 8. listopadu mezi 2. a 3. hodinou neznámý dosud poubda a odcizil následující věci: Náušnice z lapis lazuli (temně modrý kámen) a perličky — závěs s feticem, zlatý náramek feticový se srdíčkem, šňůru tmavých granátů, stříbrnou sochu k podnoši na cukroví, stříbrné kleštěčky na cukr (filigran práce), 6 nožiček stříbrných (ostří zlačené), 12 stříbrných kávových lžiček, 6 stříbrných nožiček deservních, 12 stříbrných lžic polévkových, 10 stříbrných nožiček deservních a různé jiné věci. Krádež stala se v domě v ulici velmi frekventované a přes to mohl zloděj docela nerušeně v bytě řádit a lup odnésti.

Podzrelá smrt dítěte. — Omdlely ráno byla nalezena 9 měsíců stará Věra Fojtová, dcera krejčího na Starém Městě v Praze, v posteli mrtva. Poněvadž s dítětem spala matka a není vyloučeno, že je zalehla, nařídilo státní zastupitelstvo soudní právu mrtvolu.

Něstěti na nádraží. — Dne 8. listopadu odpoledne přišel o život na smíchovském nádraží 27letý nádražní zřízenec Antonín Effenberger. Dostal se při posouvání vlaku mezi nárazníky, které mu zmačkaly tak hrudník, že nebožák za nedlouho zemřel. Když byla mrtvola naložena do truhly, aby byla odvezena do patologického ústavu, přiběhla na nádraží manželka Effenbergerova, které bylo mezitím sděleno, že její manžel přišel k úrazu, a s hrůzným nářekem chtěla s mužem mluvit. Nikdo z přítomných neměl odvahu, aby zděšenou ženu zřítel odhalení holé pravdy a tak jí bylo sděleno, že její manžel ještě žije a že ho bude mocti ráno navštívit. Effenbergerová se však nedala ani po tomto sdělení odvésti a prohlásila, že půjde do nemocnice s sebou a přepíše se lékaře, je-li naděje na uzdravení. A skutečně šla, napominaje neustále zaražené zřízenec, aby její opatrně a s největší šetrností, aby se zraněnému při převážení snad nepřítížilo. Blíže nemocnice odhodlal se konečně jeden zřízenec, připraviti neohobou ženu na truchlivou zprávu a šetrně jí naznačoval, aby se uchystala na to nejhorší, že její manžel utrpěl zranění velice těžké a že snad i mezi dopravou zemře. Ale Effenbergerová naprosto neuvěřila, že by muž její mohl zemřít a snažná jen ládala, aby co nejrychleji zajeli do nemocnice a odnesli manžela na kliniku. K strašnému jejímu ódivu zůstali vlak zřízenec před nemocnicí stát a po chvílce všem zřízením v kanceláři — kde se přepálili, do které patologie mají mrtvolu odvésti — její v vozem zahřou do Kateřinské ulice. V tom okamžení bylo nešťastné ženě na ráz jano, že už je v dlovou. Se zduřevnoucím výkřikem se skácela jako porážena bleskem a ještě žít, stí, že jí stál na boku vrátný, který jí zachvilu do níruší, aby si pádem neublížila.

Kuřiči cestovatelé kolem světa. — Dne 3. listopadu přijeli do Prahy p. Michal Pleschovský, Vladimír Korcová a Jiří Polocný z Moskvy, kteří hodlají obkružiti světovou kuličku, aby se oznamovali s důležitými novými a říli jejich okružím. Vyšli z Moskvy 8. srpna r. 1910 (sice ruského kalendáře). Dlouhý výzkonný cestu přes Petrohrad, Pskov, Vilnu, Varšavu, Krakov a Vídeň do Prahy. Z

Čech půjdou jihospádně přes Mnichov, Švýceary, Francii do Portugalska a odtud pojedou lodí do Ameriky.

Milostný román důstojníka. — Z Ústí n. Lab. se sděluje: Dne 7. listopadu k večeru sestoupil v jednom ze zdejších hotelů dělostřelecký nadporučík s mladou dámou. Dáma se odebrala ihned do vykazovacího pokoje, zatím co důstojník hotel opustil, ohlásiv, že si obstará na nádraží zavazadla. Za krátko vrátil se pak do hotelu a zůstal se svojí společnicí v pokoji. Před 2. hod. ranní zaslehl pokojská, že v pokoji padla střelná rána a za chvíli po ní druhá. Děvče neodvázilo se ze strachu vyjíti ze světnice a učinilo teprve ráno oznámení o případu. Hotelier šel se ihned přesvědčiti a našel nadporučíka i jeho společnici ležící v objeti na zemi mrtvé. Dáma byla střelena do pravého spánku, nadporučík vypálil si ránu do levé strany prsou, a když tato neměla žádného účinku, střelil se znovu do pravého spánku. V důstojníku zjištěn byl 23letý nadporučík 26. pluku pol. dělostřelctva v Tereziňě Arthur Ivančák. Totožnost dámy nemožla býti hned zjištěna. Jelikož však zanechala dopis vloženo v lékárníku p. Endresově v Lysé nad Labem, bylo tam telefonováno. A tu se ukázalo, že jde skutečně o deuru p. Endresově, který udržoval a důstojníkem milostný poměr. Milenci zoufali si z nešťastné lásky. U nadporučíka nalezl byl nový browning revolver a 45 koryn na hotovosti. Mrtvolu dopraveny byly na ústřední hřbitov.

Rozvod komorního pěvce Buriana. — Král. zem. soud v Drážďanech uveřejnil v úředním listě vyhlášku, ve které se praví: "Františka Burianová, rozená Jelínková, bývalá dvorní zpěvačka v Drážďanech, žaluje operního pěvce Karla Buriana na povolení přiměřené podpory ve formě peněžité roční renty 12,000 marek. Tato tvrdí, že má důvody k rozvodu a že jest oprávněna žiti od muže odloučena. Pový Burianův je té doby neznám." Sebevražedný pokus mladé dívky. — Dne 8. listopadu pokusila se o sebevraždu 16letá Aloisie Prkňová, bydlící u své matky v domě č. 19 v Týnské ulici v Praze. V nepřítomnosti domáckých lidí střelila se z revolveru do levé strany prsou a povážlivě se zranila. Proč si zoufala, nechtěla udati. Po případné první pomoci byla dopravena do všeobecné nemocnice.

Prepadení a oloupení vlaku. — C. k. fideletství po trati společností státní dráhy oznamuje: Nákladní vlak s dopravou osob č. 3552, který vyjel z Třebichovic-Vinaří a přijížděl do Kralup o 5. hod. 45 min. ráno, kterýmžto vlakem se též dopravuje uhlí, byl dne 8. listopadu na trati Volovice-Minikovic prepáden lupou zlodějů, při čemž bylo několik vozů naložených uhlím, oloupeno o část svého obsahu. Za další jízdy byl mezi stanicemi Minkovicemi a Kralupy tento vlak opět prepáden a oloupen. Železničním zřízencům, kteří na svých vlotech byli ohrožováni, nebylo možno útokům lupičů učiniti přítrž. Politický úřad byl o tom ihned zpraven.

Nehoda na ulici. — Na Bojišti v Praze sklouzla 51letá soukromnice Růžena Optlová a zlomila si nohu. Byla dopravena do všeobecné nemocnice.

O prodeji velkostatku Rantířova u Jihlavy pise "Věstník N. J. pro jihospádní Moravu": "Čin tento je tak nízký a hanobný, že každé zastoupené tvrdé slovo, jež by se o věci napsalo, jest málo. Připomínáme jen, že jsme statek Rantířov pomohl oci Karla Hájbalů zachovat, a že nám otec i syn sdělili, že velkostatek nikdy Němcům neprojdá. I když jsme nyní statek převzeli českým interestem o 140,000 korun faktická sou a do krajnosti šli, zachodil Karol Hájbal všichni a učestní nás i posel námi na Jihlavsku co nejkrásněji. A nebojíme se, že se do této věci již už neobratíme."

Nové okrazení hejtmanství bude zřízeno v Bohuslavci. — Okružím je buďto dle dosavadní tvorby soudní okružím: uháňlavský, který bude vybořen a obvodu s k hejtmanství třebichovského. Nahradou za soukromý okres přitvárně bude přej

k hejtmanství třebichovskému soudní okres líšovský z obvodu e. k. okrazení hejtmanství česko-budějovického. Některé obce líšovského okresu ležící zcela blízko u Č. Budějovic, utrpěly by tím značnou škodu.

Volba v Postrorně. — Píše se dne 8. listopadu: Ve III. sboru prošli němečtí kandidáti 141 hlasy, kdežto čeští kandidáti národní zůstali v menšině 91. resp. 93 hlasy.

Trestanec uprchl z jedoucího vlaku. — Dne 3. listopadu dopravováni byli po dráze dva trestanci, 19letý Karel Sarga z Moravské Ostravy a Štěpán Martinek z věznice kraského soudu v Těšíně do trestnice pankrácké. Oba trestanci byli připoutáni k sobě. V neštěpeném okamžiku podařilo se Sargovi za Běchovicemi vyvabiti ruku z pout a otevřít okno, jímž se vrhl střemhlav s jedoucího vlaku. V tom okamžiku chtěl též druhý trestanec uprchnouti dveřmi, byl však četníkem zadržěn. Četník pokoušel se poplašným signálem vlak zastaviti, avšak marně, neboť přístroj neúčinkoval. Jak udávají společenstvi, nezranil se uprchlý trestanec vážně, neboť prehal velikými skoky k Postrorně. Sarga i Martinek odsouzení byli nedávno pro krádež skovství v ceně 30,000 korun spáchanou ve Frýdku k několikaletému trestnému žaláři, k jehož odpykání měli býti dopraveni na Pankráč. Četnictvo po upřechlém trestanci pátrá.

Nové ložisko tuhy. — V obecním lese, známém "Na Boru" u žaltie na Česko-krumlovsku u Mirkovic, nedaleko silnice vedoucí k Velkému a Kapleji, objeveno bylo soukromými podnikateli bohaté ložisko tuhy, dobré jakosti. Vrstva tuhy jest 4.80 metrů vysoká a 3 metry široká a hlavní uložení jest na úpatí strání zjmenovaného lesa "Boru." Tuha byla již znalecky zkoumána a shledáno, že má 54 proc. uhlíku. V krajině této dály se již před 60 lety pokusy dolování na tuhu, ale při nedostatečné znalosti věci a skrovných prostředcích finančních, neměl podnik úspěch, zvláště když dolováno také na nepravém místě. Ložisko nyní objevené však zajišťovalo by při řádném dolování značný zisk, neboť provozování nevyžaduje nijak velkého nákladu a odbytu tuhy jest zajištěn. Ložisko toto jest na Česko-krumlovsku jediné, v českých rukou se nalézající, a bylo by žádoucí, by v českých rukou zůstalo, což záleží na bdělosti a podnikavosti českých kruhů kapitalistických.

Drobné zprávy české a slovenské. — Za obvyklých slavnostních úkonů byl dne 9. listopadu o 11. hod. odpolední uveden ve svůj úřad nový rektor staroslavného českého učení prof. dr. Janošek. Ku slavnosti dostavili se do velké auly Karolína zástupci vlády, obce pražské, členové akademického senátu, profesori a docenti, podučaři vysokých škol a četní zvaní hosté, kteří byli vítáni intrádami.

V činohře Národního divadla vypraven Svoboda "Rozkvět" znovu a nové též nastudován. Nyní na řadu přijde původní tvorba nové vypravení diváckého "Vojnarka," a pak konečně, — konečně Dvořákův "Král Václav IV.," veliké drama historické.

Ve vinohradském divadle zplývá již s obvyklým úspěchem jihospádní tenorista Naval. Ku proměně jeho veselohery "Dupis," přibudou do Prahy četní zástupci slovenských divadel.

Ku stavbě Husova pomníku bylo dáno měřičskou radou pražskou už i svolení formální. Douhá z pomníku tohoto pouze jedno sousoší "Emigranti."

"Národní divadlo" vypravilo v činohře Baitillovu výtahovou a psychologickou zajímavou hru "Mia milonin." V opeře po delší době opět Stravovcův "Elektra." Na vyzváněním letišti létal korutanský inž. Subhainig 17 min. ve výš 300 m. a dále se spulce-stupuje. — dáma. V Pardubickém lótal český Barthei, v Pláni Potůček a Čičinský. — Běsník Maškar vydá ještě smad přelů vlnovými novou knihu pro posl. básnický vakutku název "Krajiny, lidé a notopýři." Knihu obkřávána jest se značným zájmem. — Sběrační výtvarníků "Ma-

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE. DOBROVOLNÁ VÝSTRAHA! CHIRANTE SE, lékař který se vynikl jak houby a kteří se smychálně ohlášou za známých učenců. Bě jsou tak daleko že ohlášou LŽIVÉ věci a dávají si tituly které v naší zemi Americe neexistují. Aby ubohých našich krajanů Čechů, na nesprávnou cestu přivedli, dávají jim výstrahu, aby se chránili nemocie a institutů jako by tyto pocházeli s nevědomitých lidí. Je to obyčejné, že jen zloděj myslí si že každý krade. NEZÁLEŽÍ na jakom nemoc trpíte, novou neb zastaralou obrátíte se na velikých učenců lékařů Collins N. Y. Medical Institute, kteří vyřezají více lidí než druzí lékaři spjatí. Tito slavní lékaři, léčí každou nemoc novou neb zastaralou, pomě-vádě každý případ nemocie je vzati pod osobní opatření, a předepaně jsou neobyčejně, podivuhodně leky pro Vás, které vyřezají tisíce a tisíce takových případů jako jest Váš. ZDARMA! Nezáleží na tom co Vám schází, píte ihned v své mateřské řeči "České", aneb osobně navštívte naše lékaři, které Vás problémou úplně zdarma. Zašlete deset centů v známkách a obdržíte slavnou knihu "Vůdce ku Zdraví", úplné zdarma. Píšte dnes k Dr. S. E. Hyndman Med. Director of The Collins N. Y. Medical Institute 140 W. 34th Street - New York City. Úřední hodiny: Denně od 10 ráno do 6 po polední. V Neděli a svátky od 10 do 1. Také Úterý a v Pátek večer od 7-8.

nes" uspořádalo čtvero přednášek o umění, z nichž dvě absolvovaly i dvě cizí kapacity umělecké — německé. — Skladatel Oskar Nedbal dluží v Praze na zkouškách ku nové své pantomimě "Princezna Hyacinta". — Úmrtí polské spisovatelky Marie Konopnické bylo s vřelou soustrastí zaznamenáno v českém tisku. — Ve Vídni českému dělnictvu přednášeli v otázkách esteticko-sociálních spisovatel F. V. Krejčí. — Ve Varšovicích v Prahy zasažena byla pamětní deska dra Jos. Herolda, českého státníka a znamenitého parlamentního řečníka.

Vlastněte farmu. Máme velké množství pozemků v Polk a přilehlých okresech, 50 mil od St. Paulu a Minneapolis, a nabízíme je za nízké ceny a na nejmínější splátky všem vážným osadníkům. Zde naše nabídka, která je pro vás velkou příležitostí. Dejte hotově \$10 na každou čtyřlístku a \$10 měsíčně, dokud nebude zaplacen \$50 za každou čtyřlístku a my vám dáme pozemkový kontrakt i s právním nárokem. Warranty deed obdržíte po splacení. Na zbytek máme vám splátky při šest procentech dost času jakož i výhradu splacení hlavního dykoll. Naše ceny jsou mírné: \$5 až \$15 za akr na splátky; je to le- hrbý pozemek a tvrdým dřívím a dá se na něm vypěstovati veliká peníze ob- lalají úroda jako žito, oves, ječmen a všechno drobné obilí. Dostí dřeva k topení a na stavbu na těch místech. Brambory a řepa daří se výborně. Seno, vojtěška, jetel a j. traviny, zvláště však korna daří se tu velmi dobře s- peňají v blízkosti St. Paul a Minneapolis. Nejsem daleko od skvělých trhů v Duluth a Superior. Bohatá páda hlinitá, čistá voda, 34 smetanáren a syřáren v samotném Polk okrese. Píšte si o naše bezplatné cirkuláře české a ty vám je- ví vše o tomto kraji. CUSHING LAND AGENCY, 1241 ST. CROIX FALLS, WIS.

Dobré pivo jest lék. Plzeňské pivo v láhviích z pivovaru FREMONT BRW'G CO. FREMONT, NEB. Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta lihu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je!

Frank Svoboda, umělecký závod. POMNÍKOVÝ 11. a William ul., Omaha, Neb. Jelikož jsem zakoupil nové místo na jímě 13. ulici a budu se toto jaro stěhovat, vypravím celý sklad pomníků na 11. ulici úplně pod cenu. Přijďte si vybrat, dokud stácha státi, neb mi píte. Telefon Douglas 3444.

DR. JAMES W. NOVAK. Continental Block — 15. a Douglas ul. Pokoj č. 4 v nové budě Berg Cloth- ing Co. — Office Phone: Douglas 3077. — Residence, 315 William St., Phone Douglas 3010. — Kráječ a cukrovár, kteří sežou a donesí před se každou spolkovou, sdělní knihu, když při sdělníci Omaha, sejde k Dra. Novakovi, jest se vařebně přívě v sboru zřem úplné raři. 3444

Předplaťte svým přátelům "Pokrok."